

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СЬОУЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 224. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 27. вересня, 1927. VOL. XXXV. No. 224. Jersey City, N. J., Tuesday, September 27, 1927. THREE CENTS.

БОРІТЬБА ЗА КАНДИДАТУРУ СМІТА ЗАОСТРЮЄТЬСЯ

КУДИЛКО ШЕ РАЗ ЗАВ'ЯВЛЯЄ, ЩО ВІН НЕ КАНДИДАЄ. ВАШИНГТОН, 25. вересня. — Західні демократичні провідники, що збіралися в Огайї, в стейті Юті, та поставили висунути кандидатуру Ал. Сміта на уряд президента Злучених Держав, організували спеціальне товариство для поліпшення цієї кандидатури. Тимчасово Антислужбовою Лігою, головною провідною організацією в країні, почала вже в помірних стейтах кампанію проти Сміта як проти „монокрою“.

У справі заван своїх приятелів, які говорили, що він ще може бути кандидатом, президент Куїлдж рішучо заявив, що він кандидатом за ніяку ціну не буде.

СВАРКА ЗА АМЕРИКАНСЬКУ ВОСННУ ФЛОТУ.

ФЛОТА ПЕРЕРОСЛА! — КАЖЕ АДМІРАЛ. ВАШИНГТОН, 25. вересня. — У політичних кругах викликає велике заворушення стаття про флоту, написана віце-адміралом Томасом Мергуером та поміщена в тижневикі Сеттердей Івнінг Пост. У тій статті автор старється довести, що американський департамент флоту за великий та через свою величину несправний.

Українці сейчас запропонувавши проти статті, а деякі навіть стали домагаються від уряду покарати адмірала за злочинне дисципліну. Сенатор Бора теж виступив із заявою, що Мергуер має рацію та що Амерія здолає мати більше Мергуерів.

РЕПУБЛІКА ЕКВАДОР НЕ ПУСКАЄ ЧУЖИХ СВАЩЕНИКІВ.

НЕ ВІЛЬНО ІМ ПРИЗДИТИ НА ДОВШЕ ЯК НА 40 ДНІВ. КІТО, Еквадор, 25. вересня. — Уряд републики Еквадору оголосив розпорядок, на основі якого забороняється священникам із заграниччя приїздити до свого краю на довший побут як на 40 днів. У сей спосіб уряд думає запобігти вській релігійній пропаганді з сторони чужинських священників.

СІДІТЬО ЗА ТАСМІННУ СМЕРТЬ ЛІКАРЯ.

ПРОКУРАТОРА ОБШОС АРЕШТ ВИНОВНИКА ВЖЕ ЗА 48 ГОДИН. ГЕМОТОН, Нью Джерзі, 25. вересня. — Обидявши через кілька днів за враном арешт винновника вбивства др-а Плейсдела до 24 години, прокуратор обьявив нині, що вона арештує винновника до 48 годин.

Тимчасом нині арештовано Виліса Біча, що кормив кури на своїй фермі недалеко від дому вбитого лікаря. Його арештовано не як винновника або підозрювача, але як важного свідка, який мусить знати щось сутяного для справи. Загальна оцінка в містечку вважає Біча любовником пані Ллейсделової, що молодша від свого мужа на 30 літ.

При арештованню Біча в його домі знайдено два револьвери. Поліція дала справу зніткам оружжя, щоби вони розслідали, чи котрий з револьверів був уживаний до стрільця на вбитого лікаря.

ПОТІД УБИВ ЗГІНУВ КАПЕЛЮХІВ.

ДРУГИЙ ЧОЛОВІК ЗІНДУЄ ТЕЖ ЧЕРЕЗ КАПЕЛЮХ.

НЮ ЙОРК, 25. вересня. — Нині згинуло в підземних земляних міста двох людей, і кожний з них через капелюх.

Джан Мерфі впустив свій капелюх на тор, а коли пробував його підняти, на нього нахав поїзд та вбив його на місці.

Імени другої жерти не знають. Мав він вистіти на стації на 50. вулиці підземної земляної Іттерборо, а коли двері поїзду вже були зачинені й поїзд рушав із місця, він поспівав рукою через вікно в поїзд та схопив капелюх з голови одного пасажера Хосе Гіна. Та Гіна махіально протягнув руку за злодієм та злодій його за вальці. Томасом поїзд уже добре розігнався та воли злодійового за руку злодія. Як поїзд їхав в тунель, вальцесте капелюха його нустив; поїзд його пошукав об стіні тунелю; коли тіло впало на тор, злодій уже був неживий.

Колі поліція пробувала знайти коло нього якісь знаки, хто він може бути такий, переконалася, що погібший вілдер був усі імена, адреси та все инше, по чому поліція могла бідти, хто він такий.

ПЕРЕШІТЬ ЖЕРТВ СВЯТА ЧЕТВЕРТОГО ЛІПНЯ.

ВАШИНГТОН, 25. вересня. — Американський Музей Безпеченства подає свої розрахунки жерта сьогоднішнього святкування американського героїчного свята Четвертого Ліпня.

Показується, що в тому дні через святкування згинуло 136 людей, а 3,179 було ранених. З того числа 31 се діти а вші до 6 літ, а 122 в віці від 6 до 22 літ. 31 жерта 48 згоріло на смерть, а від силів патронів згинуло 46. Штучні огні спричинили 22 смерті. 16 малих дітей згинуло від затроєння фосфором, найіаіше штучних огнів, які мають шо отруєно.

27 смертей случилося ще перед святом Четвертого Ліпня, коли діти бавилися наперед заупеченням на свято причащаннями. Найбільше згинуло людей у стейті Нью Йорку, бо 28. За ними де стейт Пенсильванія. У стейті Техас згинуло всего 2.

ПОЛОВИНА ГАЛИЧИНИ ЗАЛЯТА ВОДАМИ. А ОДНОМУ МІЛІОНУ УКРАЇНЦІВ ЗАГЛЯДАЄ ГОЛОВОВА СМЕРТЬ В ВІЧНІ. РАТУЙТЕ НЕЩАСНИХ БРАТІВ В РІДНІМ КРАЮ І ШЛІТЬ НЕГАЙНО СВОЮ ЖЕРТВУ ЧЕРЕЗ:

ОБ'ЄДНАНУЄ. Р. О. Вох 411, Philadelphia, Pa.

СОВІСТЬ В АРЕШТІ.

У львівських Бригадах сидить злодій Стефан Петруленко. Нараз руйнує його совість і він хотів висловитися перед суддями судити за свого гріха. Кажуть, що Петруленко це псевдонім, він зветься Антоняк. Не знає нічого про те, коли вродився, де, з яких родичів. Кажуть йому, що батько був ротмістром австрійських драгунів. У 1914 р., як 14-літній хлопчик давав втілювати якусь „тілю“ Марчуком до засідки на багату дітку в околиці Коломи. Була це графіня, яку обрабили під загрозою революції. А коли вона пішла Марчуку, той з переляку, що вона його вилусть, рішч негарно її задушити до вліпки з Антоняком. Від цього часу Антоняк став злодієм. Тепер сидить за злодійство, але мавро задучено не дає йому спокою. Шо діється з його співником зперва 12 літ, не знає нічого. Антоняк пробував уже раз вшати, але його відірвали від шурка. Суз червирит подані нині зв'язання. Цікаве, що Антоняк, висповідавшись, став спокійний.

ДОЧИТАВ КНИЖКУ ПЕРЕД СМЕРТЮ.

В семігородських місті Брацлові покорово смертю молодого вдовця і вдовичка Петра Георгію. Останній день перед виконанням смертного присуду, провів дісно незвичайно. Коли вже його вели на місце, де мав згинути, вислово багатьох, щоби це міг перед смертю дочитати якусь повість, яку завав був читати того годину. Тому позичили для Георгія дві томів продовження повісті з в'язничого біблотечки і, він іще циний день і ніху їм, провів на читанні. Ще перед самою смертю дочитав, а як замкнув книжку, вивели його на смерть.

ПРОДУКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОМИСЛОВИСТИ В ЛІПНІ.

Українська промисловість випустила в ліпні на 65,300 тисяч карб, продукції, тоб-то на 2 від. більше, ніж у червні. Щоб забезпечити принок товарами масового вжитку на час реалізації врожаю, легка промисловість збільшила свою продукцію на 11 від. випускаючи переважно більше дешевих товарів, як от оку, посуду, сіль, діпні металеві виробы селянського активу. Місцева промисловість збільшила в ліпні продукцію на 12 від. Через це починають зникати побоювання, що воно не має змоги виконати свого рішучого завдання.

НЕВИНОСИМІ ВІНОВИНИ В КРАКІВСЬКІЙ ТЮРМІ.

Вже через писали ми про важку долю наших політичних в'язнів, що сидять у краківській тюрмі серед невиносимих провідників. Останніми днями доносці знову про погіршення стану політичних в'язнів у цій тюрмі. Сидять вони в підірхних келіях, серед вохків та темних стін, деки з них поважу знездужати. Очевидно не дуже не було звичайно ствердження в'язничим лікарем, який грубо поводить із кожним ув'язненим в Україні, що золотийється до нього за поміччю. Одній нашій політичній ув'язненій, що перейшла у в'язничий келі зажку владу недугу (п. Накоженця), не дозволяють навіть перелести лінишого меду, морять, але докучує. Вазні сильно похуляли, виглядали як прирари, молоді люде схожі вже радше, на старші. До всього цього причується почуття повного осамітнення з боку громадянства, недостаточний харч, сексуати в'язничого зарплати та дозорів допирють решти. Лістів, писаних по українськи до в'язнів, слідиш зустріти не хоче допускати, а одна з ув'язнених просто так і написала до своєї родички: „Не пишіть до мене ради Бога по українськи, не маєте поунтати, що а тут з тієї причини мушу переносити“.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР В ГОСТІХ У „ДУМКИ“.

У Кїві перебував недавно відомий нюрорський музичний діяч, хорвий диригент Л. Вейер, що подорожує Радословом для того, щоби виявити стан музичної роботи, зокрема розвиток хорової музики. Відвідавши капелю „Думки“, Л. Вейер встановив з керівником капелі народним артистом республіки Нестором Городовичем постійний зв'язок, об'являючи підписати „Думки“ останню хорову музичну літературу модерного композитора Західної Європи та гармонізовані вейером пісні Америки. Гр. Вейер також обьяв виступити в Нью Йорку негритянські пісні а художній обробці негритянського композитора.

ЖАНДАРМСЬКИЙ ОБУХ.

Червоцький „Фортрест“ 13. серпня пише: „Гострий кура, головню проти української соціалдемократії на Бухарини, не змиється. Він приймає все нові форми, а кі топчуть ногами всякі права й закони. В останньому часі до відумоємо про такі факти“.

Дня 4. ц. м. командант жандармерії з Аландата, Леонті, впрочім навіть не будучи в службі, зашшов до робітні столаря Тригорія Кручка і побачивши там примірик укр.-серб. часописи „Боротьба“ взяв це за привід до передення ревізії, підчас якої сконфіскував цілих 60 прим. „Боротьби“. Цей учинок є тим більш незаконним, що Аландата не є на терені стану облого, а тим самим „Боротьба“ не є там заборонена.

ОБМЕЖЕННЯ АУТОНОМІЙНИХ ПРАВ ЗАКАРПАТТЯ.

Централістичний уряд Меклословичини крок за кроком обмежує автономні права Закарпаття. На днях занесено третю інстанцію в адміністративних справах в Ужгороді, а вирішувати цих справ передано міністерству в Празі.

У зв'язку з тим др. Ляцко домагається в кошицких журналах „Мехословачке право“ заведення обов'язкової мови песьсько в судових актах. Слід зазначити, що місцеві інтелігентні, що похизили чеську високу школи, не приймається на державну службу, а відволіті місяці обсаджується некавалієрськими чеськими експонентами.

ЧЕХІЗІЯ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ШКОЛИ ПІДСТАЄ БЕЗ ЗАКРЕПКИ АПОДІ.

Чехізія закарпатської школи підстає без закрепки аподі, розуміється пом помоці чеського уряду і чеських урядовців.

АТЕНТАТ НА ПОЇЗД З АМЕРИКАНСЬКИМИ ЛЕГІОНІСТАМИ

ЗБОМБАРДУВАННЯ ЗАЛІЗНИЦЬОГО ШЛЯКУ ПІ ПЕРЕЯТТЯ ТЕЛЕГРАФНОЇ І ТЕЛЕФОННОЇ СІТІ.

НІЩІЦА, 25. вересня. — Части залізничного шляху, яким мав переїзати поїзд з американськими легіоністами з Парижа до Вілєри, збомбардували невисхідні до атентатчики. Крім збомбардування шляху в одній місці, атентатчики положили на залізничний шлях дві великі мінні бомби в інших місцях. У третім місці наклали бомбу, що ще не експлодувала. Атентат мав місце на 6 мінут перед приходом поспішого поїзду, що передерне на кілька годин поїзд з легіоністами. Тимож і на сім поїзда їхало около 50 легіоністів. Крім збомбардування залізничного шляху, атентатчики перервали около 57 телеграфічних і телефонічних дротів залізничного шляху. Атентатчики досі не висліджені, хоч поліція вештувала кілька італійських анархістів, що живуть у Вілєрі. Догодують, що атентат є ділом французьких комуністів і анархістів, щоби ліквідувати Франку й Ваннетті, бо недалеко місця атентату знайдено вивіску з написом: „Нехай живе Сакко й Ваннетті“. Ушкоджений шлях направлено на час, так, що поїзд з легіоністами не опинився. Власти поклали тисячі військової поліції для охорони залізничного шляху й легіоністів. 50 тисяч мешканців вишйло на уліні Нїшці, щоби повітати 230 привбувших легіоністів з жінками, які піа охороною французького війська перейшли улінами міста. Перед „Кашиню“ поїздам із заряд миста, а заряд Кашина прийняв їх червуською. Опісля улалися легіоніари до Монте Карья. На шлій лорозі від Парижа до Нїшці витано легіоніери словами „Нехай живе Америка“.

РОСІЙСЬКІ ШПІОНИ ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ.

4 БУДЕ РОЗСТРІЛЯНИХ А П'ЯТОГО ЗАСУДЖЕНО НА ВІЗНИЦЮ.

ЛЕНИНГРАД, 25. вересня. — 4 російських монархістів-престокопів засуджено на смерть через розстріл за терористичні вчинки й шпійонажу в користь Велико-Британії. П'ятого об'язаного Алеркса засуджено на 10-літню в'язницю за то, що об'язаний перейшов совітську границю, як тайний післанець монархістів, не знаючи, що його організація працює для шпійонської департаменту Латвії.

ЛЕТУН КЕННЕКЕ НЕ ДАЄ ПРО СЕБЕ ЗНАТИ.

НЕМА НІЯКИХ ВІСТЕЙ ПРО НЬОГО, ВІДКОЛИ ВІЛЕТІТЬ З АНГОРІ.

ЛОНДОН, 25. вересня. — Європа затроєнена є недостатком візидов вїстей про німьшого летуна Кеннеке, який в суботу рано вилетів з Ангорі, столиці Туреччини, до Бази, Усі сподівалися, що літак „Германія“ прилетить на місце призначення того самого вечера. Ті, що об'язані є з околицю, понад як летить „Германія“, кажут, що недостатку вїстей про Кеннеке можна вилотувати утрудненою комунікацією з цивільзованим світом.

ЛІГА НАЦІЙ ПРИЙМАЄ РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО ЗАБОРОНУ ВІЙНИ.

ЧИЕРН ВІДКИДАЄ ЗАПРОШЕННЯ ЛІГИ НА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЖЕНЕВА, 24. вересня. — Ліга Націй прийняла односторонню резолюцію польського делегата, Сокала, зяом заборонити всяку війну. Резолюція домагається від держав, що є членами Ліги Націй, щоби старалися погодити мирний спосібом усі непорозуміння, які будуть між ними.

Совітська комісар заграничних справ Чиерн відкинув запрошення Ліги Націй на інтернаціональну конференцію в справі усунення обмежень на ввіз і привіз товарів, які умагається головною перешкодою в узгодженню економічних відносин в Європі.

ІТАЛІЯ ОБМЕЖУЄ ЕМІГРАЦІЮ.

ПАШПОРТИ НА ВІЗД З КРАЮ БУДУТЬ ВИДАВАТИ У ВІМКОНИХ СЛУЧАЯХ.

РИМ, 25. вересня. — В Італії входить у життя нові еміграційні приписи, що значно ограничують еміграцію. Після нових приписів пашпорти на візид з краю будуть видавати лише у вїлкомних случаях. Робітничі тілкі тоді одержать дозвіл на візид з краю, коли предложать докази, що мають записану роботу у тім краю, до якого емігрують.

ДР. ЗАВІДЕТЬ ПРІМДЕ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВІДБІТЬ, 25. серпня. — Австрійський канцлер, др. Завідець, приїде дуже рано запросяти Товариства Мира, прибути на об'їзд ордних роковин до Кїляндяну.

Він виявить престаивності Есшіетей Пресс, що дуже рано приїде у салудний ролі на об'їзд столітних роковин Товариства Мира у Кїляндяну.

У нього пошлілися як найлучші спомини про Америку, яку він відвідав німьного року. Він сподіється також, що інші державні об'язані не стануть на перешкоді об'їздіванню у салудний ролі Злучених Держав, найбільше демократичного краю на світі.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

“СВОБОДА” (LIBERTY)

Founded 1892

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Table with subscription rates for one year, six months, and three months, including prices for foreign and domestic circulation.

ПЕРЕКЛАДАТ:

Table with translation rates for proofreading and other services.

За кожен зміст адресат платити по пенні. За оголошення редакція не відповідає. 3 Канади належить вислати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: “СВОБОДА”, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ПРО РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ

Кільканацяті тижнів тому назад перебував у Києві через кілька днів американський журналіст і громадський діяч Кед Мелдор. Про свої помічання в Україні сказав він співробітнику “Правди” таке: “На протязі 2 місяців об'їхав я велику частину України, знайомлючись з життям українського села. Воно мене цікавило ще за дорослолітнього часу і вичинило його питанням я приїхав багато часу. Я був на Україні 1912 року.

Порівняти тодішню і теперішню життя дуже важко. Мені довелося не-раз розмовляти з богатим селянином, молодими та старими, а людьми, що добре пам'ятають нагай польоцейського й поміщика. Я питав селян, чи хочуть вони повернення старого режиму, повернення поміщиків, чи хочуть вони, щоб прийшли чужоземні окупанти. І всі вони одностайно відповіли: “Поміщиків до себе не пустимо, якщо всі до останнього, а землі і волю не віддамо”.

Тільки перебуваючи на селі, я повністю відчував страхування нещастя селянина до поміщика і капіталіста. Селянство задовольне з радянської влади, хоча іноді скарижеться на її чинишні перепони, а зяки, як я в цьому переконався, радянська влада веде рішучу боротьбу.

Влада, яка змогла так претворити себе, яка дала широкі можливості розвитку творчості української людсьоті, влада, яка здійснила мрію вільного й нам, Американцям, гегельного українського поста Тараса Шевченка — така влада мила і жадна сила в світі не може зломити її.

Мені довелося спостерігати настрій селянина підчас англо-радянського розриву, я бачив, дає мені право сказати, що на випадок війскової загрози і небезпечки напад, радянський уряд може розраховувати на повну підтримку зі сторони селянства, що селянство політично настільки вільно, що вміє збиратися в політичних подіях і певно знає, хто його друзі, а хто вороги.

Требя, щоб Америка пішла на зустріч СРСР, зокрема України, бо тут є величезні скарби, що їх можна раціонально використати. Тут, на Україні, можна здобувати велику кількість різноманітних заводів і сприяти промисловому розвитку країни, але з оцією у мовою, що ми будемо вважати народи СРСР, Радянську Україну, як рівну собі, що ми не будемо образити самолюбства народів цієї великої держави.

Мені довелося спостерігати настрій селянина підчас англо-радянського розриву, я бачив, дає мені право сказати, що на випадок війскової загрози і небезпечки напад, радянський уряд може розраховувати на повну підтримку зі сторони селянства, що селянство політично настільки вільно, що вміє збиратися в політичних подіях і певно знає, хто його друзі, а хто вороги.

“Гарна книжка — це та, яка відповідає правді та справедливості”.

До України тягнуться тепер уряди окремих держав, наврок України це доводило кінити жорстока боротьба; не на-

дуться такі, що хотіли одвратити Україну від Радянського Союзу, бо Україна — це прекарська перлина Радянського Союзу, не країна, якою і ми, чужоземці, захоплюємося. Можна зазирати не тільки чудовій природі, але в тому зорловою оптимізму, тієї багаторості, якою діше обличчя українського хлібороба.

УПАДОК ЧИ ЗРІСТ МІЛІТАРИЗМУ?

В часі послідньої війни, як-би була перед вілком. Будують великі часосипи, що Велика Вілва ведеться на те, щоб аніцирати мілітаризм, головне прусський, який мав бути причиною світової війни.

Недавно минули тридцять років з часу початку світової війни, однак мілітаризм не вимкнув. Знищено вправді прусський мілітаризм, але замість нього powstało багато інших мілітаризмів і так маємо тепер англійський, французький, італійський, японський, американський мілітаризм; з нагоди загради висше роковин приїде англійський часосип “Дейл Гералд”, що в часі світової війни згинуло сім мільонів і покалічено 13 мільонів людей, які поглинилися каліками на ціле життя. Однак 20 мільонів кровавих воєнних живих не навчили нічого цивілізованого людства. Світовий мілітаризм є завжди так могучий.

ЗАКАРПАТТЯ В ДЗЕРКАЛІ ОСТАННІХ ПОДІЙ.

У зв'язку з акцією лорда Ротермера об'їхавши на Закарпаття політичне публічне життя. Майже всі москвофільські інтелегенція переорієнтувалася на Мадарів. Вже владивши від аграрів москвофільські провідники мовчати, чекаючи від акції лорда Ротермера здійснення автономії. Нар дні демократії розпалася й або вчисті, або проявляють свою згоду з акцією малярюма.

Таскмо в національній тактиці закарпатських національних партій треба зазначити дві важливі зміни. Аграрії й Куряківці помінялися ролями. Аграрії, що офіційно проводять великоруський напрям, керували на русинській, а Куряківці, що вели руську політику, перейшли на великоруську політику. Після цього стало зрозуміло політичне ління Куряківців, що до не-залежності тільки Закарпаття для Закарпаття, а тепер боротьба з великоруським провідом і навіть “проросівське бачення руськості”.

Таким чином, малярюни й москвофільські Закарпатці, поділи собі руш, шари під протестуванням англійсько-малярюмої реакції створили в Карпатській базі для протирадянського наступу. А Народне Освобожені, такі вивади лише, що ця країна була би найліпшим концентрисним виходом проти Радянського Союзу.

Таскмо в національній тактиці закарпатських національних партій треба зазначити дві важливі зміни. Аграрії й Куряківці помінялися ролями. Аграрії, що офіційно проводять великоруський напрям, керували на русинській, а Куряківці, що вели руську політику, перейшли на великоруську політику.

Таскмо в національній тактиці закарпатських національних партій треба зазначити дві важливі зміни. Аграрії й Куряківці помінялися ролями. Аграрії, що офіційно проводять великоруський напрям, керували на русинській, а Куряківці, що вели руську політику, перейшли на великоруську політику.

ПЕРЕЙСЬКА РЕДАКЦІЯ.

Т. С., Філадельфія. — Це, що Ви подали, не є нічим іншим, а тільки звичайним друкованим, яке годі подавати як віршику, бо за него треба заплатити. З Ню Йорку рівнож подавали подібне повідомлення, але в формі, фотоскопія. Коли Ви подавали про ріжні справи, а між тими і загадали про місце Першого Листопада, то можна тоді подати це в рубриці за “Укр. життя в Америці”.

П. Д., Мінеаполіс, Мінн. Ваша допис дуже гарна і в ряді її помістили би, якби вона не мала характеру чисто парохійного. А як Вам добре відомо, звідомлень про парохійні ювілеї чи свята не подаємо, бо для таких звітів є інші часосипи. Ви могли шіком добре написати про те, що може зробити для свого народу, а за два роки свого існування, а тоді це було би приємніше для нашого ужитку. Нам дійсно шкода, що так добрі і цікаві дописи не можемо публікувати тільки через те, що й зв'язано тільки з парохією. Наш газета призначено одане не для парохій, а для загальної Річ, яка з того не треба вносити, щоб не ставало ворожо до парохій.

Свідомий, Ню Йорк. — Коли Ви підписуєте себе “свідомий”, так будете свідомі того, що ніхто другий не винен шіпороському записанню, а тільки ти саме “свідомий”, що несвідомі того сумного стану, в який опинилася метрополія іммігрантського життя в Америці. Тільки подумайте, що отес приїхав до Вас як до центра делегація а право, або яка чужинська і п'ята Вас покаже на свій кількадесятитишній добробут в Ню Йорку. Куди Ви ту делегацію поведете і що їй покажете? Чи не відчуваєте на собі того сорому і що несвідомі Ви того, що тут є частина і Вашої вини?

Книжка. “Книжка є людина; більше того, вона є дух людини й найкращий її приятель”.

ВИБИВАЙМОСЯ НА ВЕРХ ПРАЦЕЮ, А НЕ КИРИНЕЮ.

В наших громадських життю відчуває наша суспільність дуже часто один великий удар, який паралізує наше народне життя. А удар той не походить від ворогів нашого народу, а тільки від нас самих. Бо хтож властиво розбіває нашу з трудом поставлені організації, що спринично те, що наші політичні партії чи гуртки не виказують життя, а тільки живіють, дебатують і розколюються. Коли більше тому приглянутися, то в 90 випадках на 100 ці роздори ці розбиття не повстають задля якихсь висших засад, а тільки задляк непогодаванням амбіцій одних. В кожній організації, партії чи навіть гуртку може бути кілька одинач, що намагаються до провладу, що могли шіком добро стояти на чолі. Для всіх цих як людей ідейних було доволі місця для чесної і демократичної діяльності, але до початку провладу осягає одне місце. Демократичний спосіб має це за собою, що кождому отирає вільний шлях не тільки до праці, але до почестей і провладу. Сегодня є один при провладі, а по мій третій і т. д. Навіть не будучи патентним офіціальним провідником, є можливість для кождо одиначі вибитися і стати дійсним лідером в спосіб гарний, ідейний і для кождого доступний. Є ним позитивна праця. Коли офіціальні провідники веуть справу погано, треба діяти показати свою духову висхоту. А люде всі і входи числячись головою в уступок. Хто не на критичні і балакачі покупує чи не другу здібність, а на позитивних успіхах, той мусть віднести побуду шікорне чи більше і стати дійсний провід в своїй групі, який йому по праві належить.

Але у нас буває інакше. Місце праці, вправдотності, ідеї і діяння аступаве дешеві інтриганство. Люде, які за п'ять чи десять літ не змогли зібрати приміром одної тисячі доларів для краю, будуть підпокувати ту організацію, що збирала і вносила кілька десятків тисяч. Люде, які не мають ні гарту, ні владішого практичного знання, як треба вести боротьбу зацію громадського життя, замість навчання вміють характерно вистояти в якійсь організації і в ній чинно працювати, роблять тільки те, що критикують і роздроблюють організацію чи партію на дрібні гуртки, які агітації дебатують над тим, чи збираний на вивалді \$20 писати до краю шю дорогою чи іншою. Люде ті будуть належати приміром до національно-демократичної партії, а заром будуть спокійно літати не допускати до консолідації цієї партії. Вони будуть членами організації, а рнічасно будуть нищити ту організацію в ворожних органах. Таке поступованне нечесне, киринне і безхарактерне.

МИРОНОСНИЦІ

От Петро каже: комуна то стелу — буряки, і в жагати їх мужичина права... Але яка-ж складала, і в моїй працова не права, коли Олекса мироз крутив. Дениса обсмалали і по... Ото було прихизати зі шкоти, та кримом переноса все і зару... Який Петро не написав в газети, то може, і не прихиз... Подумала і зарінула: не поновичи бої т паємної думки... А хто — убогий... У другому жутку бабинця, перед святим Пантелеймоном, мольбася Ониська. Святий Пантелеймон отийсь посеред поля, зі скринькою в одній руці і ложку в другій. Мовби жаде, чи не приїде хто до нього людина. Инголи шугають у Палу, вуть німілий квітці дні Пантелеймонові. І от Ониська стелу, — жде допоки до Пантелеймона стелу, — жде якогору... А що було, який вазити та й порубати його, як ото бандити порубали всіх богів доду? Ні оди він нечув... Е, не було і п'яме ніякої божеської сили, а була людина... це вже добре знає Ониська. А тільки-ном до берки прийняв і Яким-комомовель. У Олекса безвирник і кооператори... Чого їх принесло?

А в полі, де инголи вуть шілоні катки, які багато бувають. Оце нималювало будучи так горіло, що прино жакобості, і саме близькі бері з нього мех. А там — стелу, в

Соце припекло і святих у бабинці: чобіти свідкої полішкорі скринялись, які бабачі шкарбани в спеку, а будяка за Пантелеймоном наче підрадо...

Від дуво розтопленої фарби Баба Вілва опригомила... Якраз пройшов і церковний староста, а за ним, зі середини церкви, дихнуло і людським смородом, і понохаючо і шібулюч, і самогоном... Баба Секета не вдержалася... Хай Бог простить, а до Господина наші парості, а до Господина преться, як у хліва...

Вілва привіталася до Ониськи. Цього моменту давно ждали Мотри і Секета... Христос воскрес! — со дождо привіталася вони до мирноносичи... Приготувалася? — Може Господь спосібности? — Батюшки щодя зготовили? — уцілвоно зинтага Секета... Та по наших силах... Звісно: який позді, таке і частування! Оце, бляхати, ти, Онисько, як тебе понавичила комуна!

Паламар, повертаючись з дзвіниці, перебив розмову... — П'єра, Баба Вілва: ставайте до своєї справи... — Додав шітукуючи Ониські: Ходім, Мираносичи, на цугундер... Мирноносичи як струсують: жевітьє стадо обличчя Вілди, ажкверніш покірні, чорні очі, Ониська створо втюрпа в землі очі... Пришлов до мирноносичи дождо сподіваний час... VII. Потулилися зарубки, ніяко не скринялись, але коли побачили, що бачи та молодий стелу під мирноносу ікону — по-

чачі розбирати хрести і корітвон. Трохи й до сварки не дошло: Яким-комомовель хрести нести до колоду хреста, а Сергій Буржуночкі ї собі до цього хреста потягся, але довелось йому уступити Якимові, бо Хома безвирник артоз вазів і таке загинув на Буржуночку... Охдо-дичі, мовляв, куркулячи душі — пришла черга і протетарійськи походить... А щоб діло цілком вишло на революційний аразок, пусили попередзу хресто ходу незаможника Данила Карнаву з червоною прапором, на котрому намісяно по московському: “Реізія — опіонію народа”. Карнава почув оудо спречатисі — не хотів дурити діт, але почувши від Якимови та Сергія, що після воєнної свяття буде, по чарці”, а на закуску — артоз, негайно згінат до зборні і приніе прапор.

Тигасом незаможник Пилип Калитка шелотів батюшки, щод хресний хід пройшов його двори; середяк Тишко попередзу, що коло своєю двору він виває стіа — щоб свята євангелія одпочла... і колуніши куркуль Гриня, в язелюженому мужулі, з помішкою поглядом вав всю справу; мовляв: поачимо, як ото протетарійськи додеві утне... Він зазваланг до Гогоріяна з пором, що коло його посто буде “велика екстенія” — після вдовстватя криниці — що Бог посила!

Утварям, старечий гомосид підховав, “Христос воскрес”. Дід підховав хрипким, але мідичий підсамогоний хором: А півча гукуюла. Співають баром: дзвіниці доволі гомосид, що так заваято колоси виводили “Ще до перекат не встала, парубки не вмерли України”, а трохи пека-

згодом — “Повстанте, гнані і голонді” — також шіро, дзвіниці й заваято висипували пасхальні канони. Соковиті тенори та баски усердно, щод усі чули і знали, дотлажи журливо-веселі акорди. Хресний хід рушив. Ударив в дзвони... Соце віблосікує на іконах та хрестах. Сине небо жеманним кидале тегельний вгнень, а він свіжить стини і сончичка. Дзвон-ж гудуть, — стомкаляч — перестануть. Але як зачувають, що в Мировці дзвонять, у Русувачі дзвонять, як в ушах дзвонять... І тоді тільки вгнень, вбавляється, як за стелом, коло Гринчаєвого поля, став хресний хід на “велику екстенію”.

Харі Господь простить... Харі Господь простить... Харі Господь простить...

Здоров'я і я забарилася: паливний догво не сходили... — Та протетарійськи... Як із злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

— З Мирноносичу було здоров'я і я забарилася: паливний догво не сходили... — Та протетарійськи... Як із злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

— З Мирноносичу було здоров'я і я забарилася: паливний догво не сходили... — Та протетарійськи... Як із злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

— З Мирноносичу було здоров'я і я забарилася: паливний догво не сходили... — Та протетарійськи... Як із злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

ли-то Господь покличе і до себе... Ратном над самісничим ухом мирноносичи почуває подих злого духа... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... Доглянянські парубки йшли на змину до заводу; побачили хресний хід — зупинились і почали жукати та матюкати. Данило Карнава, підняв угору червоного прапора... Доглянянські замовили, роздивляючись... — То дивись: ці дурні шіт ворота титирять! Мирноносичи!... А та он не, молодичка, а писанка... — Одарка Іванкова — москвока, запам'ятай, ги-и-и... — А що то за вілми? — То Петрова мати... Отого чорногого — в хостопалні за старосту... — А то Денисова дочка. Того, що на Голубовому шпиль обсмалали, як свино, ги-ги-ги!

Кожий український хат повинна знаходитись часосип “СВОБОДА”.

